

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Liite 1

1.Talouden toteutumatiiedot: (1/2022)

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 1/2021	TA2022	TOT 1/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	2 777 349	617 460	2 505 500	515 178	20,6	-1 990 322
Myyntituotot	1 363 469	87 646	1 241 700	65 500	5,3	-1 176 200
Maksutuotot	901 671	73 696	850 000	8 111	1,0	-841 889
Tuet ja avustukset	462 558	456 424	332 400	440 863	132,6	108 463
Muut toimintatuotot	49 651	-306	81 400	704	0,9	-80 696
Toimintakulut	-23 614 915	-1 730 163	-23 351 089	-1 734 155	7,4	21 616 934
Henkilöstökulut	-16 426 196	-1 202 512	-15 896 700	-1 258 868	7,9	14 637 832
Palkat ja palkkiot	-13 241 211	-999 439	-12 775 800	-1 041 342	8,2	11 734 458
Henkilösivukulut	-3 184 985	-203 073	-3 120 900	-217 526	7,0	2 903 374
Palvelujen ostot	-5 167 669	-362 908	-5 266 839	-304 721	5,8	4 962 118
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-703 771	-50 636	-715 300	-51 709	7,2	663 591
Avustukset	-870 334	-61 148	-970 800	-65 834	6,8	904 966
Muut toimintakulut	-446 945	-52 959	-501 450	-53 023	10,6	448 427
Toimintakate	-20 837 566	-1 112 703	-20 845 589	-1 218 977	5,8	19 626 612

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 1/2021	TA2022	TOT 1/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	690 523	83 564	536 300	33 950	6,3	502 350
Toimintakulut	-7 502 189	-552 808	-7 577 401	-478 272	6,3	-7 099 129
Toimintakate	-6 811 666	-469 244	-7 041 101	-444 322	6,3	-6 596 779

Perusopetus ja keskikas- teen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 1/2021	TA2022	TOT 1/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	1 495 430	373 555	1 300 100	393 625	30,3	906 475
Toimintakulut	-13 212 800	-947 018	-12 664 256	-1 022 564	8,1	-11 641 692
Toimintakate	-11 717 370	-573 463	-11 364 156	-628 939	5,5	-10 735 217

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 1/2021	TA2022	TOT 1/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	591 396	160 341	669 100	87 601	13,1	581 499
Toimintakulut	-2 899 926	-230 042	-3 109 432	-233 319	7,5	-2 876 113
Toimintakate	-2 308 530	-69 701	-2 440 332	-145 718	6,0	-2 294 614

Palkkamenojen tarkempi seuranta, (kuukausittainen palkkasumma)
(suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palkkamenot 2015 (talousarvio):	13 748 400
Palkkamenot 2015 (toteutuma):	14 017 553
Palkkamenot 2016 (talousarvio):	13 318 500
Palkkamenot 2016 (toteutuma):	13 637 551
Palkkamenot 2017 (talousarvio):	12 559 400
Palkkamenot 2017 (toteutuma):	12 511 785
Palkkamenot 2018 (talousarvio):	12 487 300
Palkkamenot 2018 (toteutuma):	12 861 742
Palkkamenot 2019 (talousarvio):	12 539 450
Palkkamenot 2019 (toteutuma):	13 186 148
Palkkamenot 2020 (talousarvio):	11 835 300
Palkkamenot 2020 (toteutuma):	12 213 628
Palkkamenot 2021 (talousarvio):	12 948 720
Palkkamenot 2021 (toteutuma):	13 241 211
Palkkamenot 2022 (talousarvio):	12 775 800

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	273 248 (254 514)	652 270 (640 934)	115 823 (103 991)	1 041 341 (999 439)	+41 902

Palvelujen ostojen (U) tarkempi seuranta, (suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palvelujen ostot 2015 (talousarvio):	3 665 600
Palvelujen ostot 2015 (toteutuma):	3 672 448
Palvelujen ostot 2016 (talousarvio):	4 291 000
Palvelujen ostot 2016 (toteutuma):	4 319 433
Palvelujen ostot 2017 (talousarvio):	5 376 800
Palvelujen ostot 2017 (toteutuma):	5 452 698
Palvelujen ostot 2018 (talousarvio):	5 358 300
Palvelujen ostot 2018 (toteutuma):	5 472 038
Palvelujen ostot 2019 (talousarvio):	5 487 500
Palvelujen ostot 2019 (toteutuma):	5 298 860
Palvelujen ostot 2020 (talousarvio):	5 108 520
Palvelujen ostot 2020 (toteutuma):	4 581 318
Palvelujen ostot 2021 (talousarvio):	5 011 870
Palvelujen ostot 2021 (toteutuma):	5 167 669
Palvelujen ostot 2022 (talousarvio):	5 266 839

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	100 176 (193 352)	186 374 (129 909)	18 170 (39 646)	304 720 (362 908)	-58 188

2. Henkilöstötilanne: Vakanssiseuranta

Varhaiskasvatus:

Nimike	Tp14	Tp15	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Ta22	4/22	8/22
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Varhaiskasvatuksenohjaaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Palvelusihteeri	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	10	9	5	6	6	5,5	2	2	0		

Perhepäivähoitaja	39	35	31	27	27	26	19	18	17		
Varhaiskasvatuksen eo	2	2	2	2	2,5	3,5	4	4	5		
Kuraattori	0	0	0	0	0	1	1	1	1		
Päiväkodinjohtaja	9	9	9	9	8	8	7	7	7		
Varhaiskasvatuksen opettaja	25	24	22	19	20,5	19,5	21	21	24		
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	42	44	42	40	38,5	35,5	38	38	40		
Päiväkotiapulainen	1	1	1	1	0,5	0	0	0	0		
Ryhmäavustaja	9	7	6	6	5,5	4	5	5	3		
Yhteensä	142	136	123	115	113,5	108	102	101	102		

Perusopetus:

Nimike	Tp14	Tp15	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Ta22	4/22	8/22
Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Palvelusihteeri	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Rehtori	5	5	5	4	4	4	4	4	4		
Luokanopettaja	53	52	52	53,5	54,5	55	54	53	52		
Lehtori	36,5	35	33	30	30,5	31	31	30	30		
Pt. tuntiopettaja	17	18	20	20	21	21	25	22	18		
St. tuntiopettaja	3	3,5	4	4,5	3	1,5	0	0	0		
Erytysluokanopettaja	17	16	15	15	12,5	12,5	11	12	14		
Erytysopettaja	6,5	7	7	7	7,5	8	8	8	8		
Esikoulun opettaja	3	2	1,5	2	2	2	2	1	0		
Lehtori (vanh.)	15	15	15	0	0	0	0	0	0		
Koulunkäynninohjaaja	39	38,5	41	43	47	48	44	42	46		
Apip -ohjaaja	4	4	4	4	4,5	3,5	4	4	4		
Koulukuraattori	1	1	1	3	3	3	3	3	3		
Koulupsykologi	2	2	2	3	3	3	3	3	3		
Yhteensä	208	205	206,5	195	198,5	198,5	195	188	188		

Vapaa-aikapalvelut:

Nimike	Tp14	Tp15	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Ta22	4/22	8/22
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Kirjastonhoitaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Kirjastovirkailija	9	9	9	8,7	9	8	7	8	8		
Kulttuurisihteeri	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Musiikinohjaaja	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	1	1	0,5		
Kulttuuriohjaaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Liikuntasihteeri	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Liikunnanohjaaja	4	4	5	5	5	5	5	5	5		
Kassa-/kahviyöntekijä	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Laitoshuoltaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Laitosmies	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Uimaopettaja	1	1	0	0	0	0	0	0	0		
Tilapäistyöntekijät	0,5	0,5	0	0	0,5	1,5	-	-	0,5		
Nuorisosihteeri	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	1	1	1	1		
Nuoriso-ohjaaja	2,40	2,4	1,6	2,5	3	2	4	4	4		
Hanketyöntekijä	3,10	3,1	3,4	3,7	2,6	2,5	-	-	-		
Nuorisotilan ohjaaja	0,1	0,1	0,3	0,3	0,4	0,3	-	-	0,3		
Rehtori	1	1	1	1	1	1	0	1	1		
Opettaja/työväenopisto	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
St. tuntiopettaja/to	80	58	82	89	86	86	69	80	11		
Opettaja/musiikkiopisto	5	5,5	5	4	4,5	4,5	4	4	5		
St. tuntiopettaja/mo	17	15,5	16	16	15	15	13	12	5		

Palvelusihteeri	1	1	1	1	2	2	1	1	1,5		
Yhteensä	138	115	138,2	144,9	142,8	142,3	118	130,0	56,8*		

*muutettu numerot henkilötyövuosiksi (aiemmin vakansseja)

Sijaisten käyttö (sijaisten työtunnit/kk)

Vastuualue	1/17	2/17	3/17	4/17	5/17	8/17	9/17	10/17	11/17	12/17
Varhaiskasvatus	308	307	671	678	711	281	680	836	482	477
Perusopetus	955	1052	1727	1271	1264	586	1242	821	968	451
Yhteensä	1263	1359	2398	1949	1975	867	1922	1657	1450	928
joista lisäkustannuksia	938	1196	2098	1687	1373	491	1470	1179	1086	619
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	938	2134	4232	5919	7292	7783	9253	10432	11518	12137

Vastuualue	1/18	2/18	3/18	4/18	5/18	8/18	9/18	10/18	11/18	12/18
Varhaiskasvatus	590	688	842	890	1095	809	385,5	544	494	350
Perusopetus	943	743	1349	1128	723	311	925,5	700	797	557
Yhteensä	1533	1431	2191	2018	1818	1120	1311	1244	1291	907
joista lisäkustannuksia	1041	1051	1645	1402	1234	952	884	1058	814	362
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1041	2092	3737	5139	6373	7325	8209	9267	10081	10443

Vastuualue	1/19	2/19	3/19	4/19	5/19	8/19	9/19	10/19	11/19	12/19
Varhaiskasvatus	484	377	507	540	427	263	541	325	347	262
Perusopetus	903	801	956	897	691	240	632	729	824	442
Yhteensä	1387	1178	1463	1437	1118	503	1173	1054	1171	704
joista lisäkustannuksia	1100	781	1245	1032	741	326	867	739	930	541
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1100	1881	3126	4158	4899	5225	6092	6831	7761	8302

Vastuualue	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	8/20	9/20	10/20	11/20	12/20
Varhaiskasvatus	287	452	515	338	193	177	231	731	534	287
Perusopetus	834	884	1019	107	429	321	1108	648	675	629
Yhteensä	1121	1336	1534	445	622	498	1339	1379	1209	916
joista lisäkustannuksia	678	895	949	85	167	369	1039	1135	961	592
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	678	1573	2522	2607	2774	3143	4182	5317	6278	6870

Vastuualue	1/21	2/21	3/21	4/21	5/21	8/21	9/21	10/21	11/21	12/21
Varhaiskasvatus	275	284	641	925	880	445	367	439	413	120
Perusopetus	742	768	816	818	621	205	966	867	767	530
Yhteensä	1017	1052	1457	1743	1501	650	1333	1306	1180	650
joista lisäkustannuksia	675	734	1261	1507	1282	442	840	951	841	418
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	675	1409	2752	4259	5541	5983	6823	7774	8615	9033

Vastuualue	1/22	2/22	3/22	4/22	5/22	8/22	9/22	10/22	11/22	12/22
Varhaiskasvatus	361									
Perusopetus	1391									
Yhteensä	1752									
joista lisäkustannuksia	1268									
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1268									

3. Toiminnallisia vertailulukuja

Lapsia päivähoidossa, kotihoidon tuen piirissä olevat lapset:

	lapsia päivähoidossa yht.	kokopäivähoidossa	osapäivähoidossa	vain esiopetuksessa	kotihoidon tuen piirissä
Tp2012	651	-	-	-	274
Tp2013	621	-	-	-	304
Tp2014	668	-	-	-	280
Tp2015	673	-	-	-	270
Tp2016	647	327	286	34	240
Tp2017	655	241	386	31	212
Tp2018	656	208	414	35	219
Tp2019	613	296	285	33	214
Tp2020	562	349	198	19	201
Tp2021	598	345	225	22	157
1/2022	612	348	238	26	148

Koko- ja osapäivähoidossa olevien määrissä näkyy 1.3.2017 voimaan tullut laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Laki muutti kokoaikaisen varhaiskasvatuksen rajaa vähintään 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen ja osaikaiseen varhaiskasvatukseen alle 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen.

Tukiopetustuntien käyttö perusopetuksessa

	Tukiopetustunnit
Tp2014	1 367
Tp2015	992
Tp2016	960,5
Tp2017	1038,5
Tp2018	850
Tp2019	829,5
Tp2020	699+ 159,5
Tp2021	732+319,5
1/2022	54,5 + 19,5

Lukuvuonna 2014 - 2015 tukiopetusresurssi on 45 h/vko (1 710 h/v).
Lukuvuonna 2015 - 2016 tukiopetusresurssi on 42 h/vko (1 596 h/v).
Lukuvuonna 2016 - 2017 tukiopetusresurssi on 35 h/vko (1 330 h/v).
Lukuvuonna 2017 - 2018 tukiopetusresurssi on 35 h/vko (1 330 h/v).
Lukuvuonna 2018 – 2019 tukiopetusresurssi on 34h/vko (1 292 h/v).
Lukuvuonna 2019 – 2020 tukiopetusresurssi on 32h/vko (1 216 h/v).
Lukuvuonna 2020 – 2021 tukiopetusresurssi on 31h/vko (1 178 h/v).
Lukuvuonna 2021 – 2022 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).

4. Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet: (näiden toteutuminen)

Varhaiskasvatus:

- Uuden varhaiskasvatusohjelman hankinta/käyttöönotto. *Hankinta on tehty ja käyttöönotto on parhaillaan käynnissä.*
- Alastaran alueen ja keskusta-alueen varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys.
- Sopeutamme rakenteita ja henkilöstöä lapsimäärän muutoksissa ajantasaisesti.
- Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.

Perusopetus:

- Koulujen opetuksessa toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatusta.
- Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin rahoitusta.
- Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen valtuuston hyväksymän kouluverkkoselvityksen ja kouluverkko-päätöksen mukaisesti.
- Tuntikehystä pienennetään oppilasmäärän vähentyessä ja kouluverkon muuttuessa.
- Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toimintaan haetaan valtionavustusta.
- Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.

Vapaa-aikapalvelut

- Uuden sähköisen tilanhallintajärjestelmän hankinta ja käyttöönoton valmistelu.
- Opistojen oppilashallinto-ohjelman tehokkaampi hyödyntäminen.
- Opistojen oppimisympäristöjen digitalisoiminen.
- Mellilänjärven kehittämissuunnitelman jatkovalmistelu ja 1. vaiheen toteutus.
- Kalikan kehittäminen.
- Liikuntatilojen ja -alueiden hoitosuunnitelman laatiminen yhteistyössä teknisen palvelualan kanssa.
- Liikkumisreseptin käyttöönotto yhteistyössä terveystieteiden kanssa.
- Liikuntaneuvonnan kehittäminen.
- Työväenopiston ikäihmisille suunnatut liikunta- ja keuhkokuorukurssit.
- Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseen ja aktiiviseen harrastamiseen kaupungissa on tarjolla liikuntapalvelujen ja vapaan sivistystyön tarjoamat monipuoliset matalan kynnyksen ryhmät.
- Kehitämme kotona asuvien mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.

5. Toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset riskit:

Varhaiskasvatus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatustilain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatustuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakoitua sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.

3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Perusopetus ja keskiasteen koulutus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakoitua ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Vapaa-aikapalvelut:

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetustoiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanke-toiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospäivien tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospäivien poissaolon aikana hallinnassa. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus-/varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

6. Muut olennaiset talouteen ja toimintaan liittyvät tiedot:

7. Muuta

Koronatilanne ja toimenpiteet:

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa toimintaa jatketaan OKM:n ja THL:n voimassa olevien ohjeiden mukaisesti. Vapaa-aikapalvelut toimivat joitakin rajoitustoimia lukuun ottamatta normaalisti. Myös aikuisten ryhmätoiminta käynnistyi tammikuussa.

Koronatilanne aiheuttaa eri yksiköissä merkittäviä sijaisuusjärjestelyjä.